

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

UPINFOOD

2022-1-PL01-KA220-VET-000085003

2 DARBO PAKETAS

R2.2 KOMPETENCIJŲ PROFILIO APRAŠYMAS

ĮVADAS

Kompetencijų profilis - tai dokumentas, kuriame aprašomos žinios, įgūdžiai ir kompetencijos, kurias turėtų turėti maisto pramonės įmonės specialistai, kad galėtų įgyvendinti naujus verslo modelius ir inovacijas. Jame aprašytos įvairios pagrindinės sritys, kurias turėtų išmanyti projekto UPINFOOD tikslinė grupė. Skirtingos R2.1 sąvokos bus analizuojamos ir klasifikuojamos, siekiant nustatyti mokymosi prioritetus ir asocijuotą žinių lygį, kurį turėtų turėti instruktorius, kad taptų kompetentingu šios srities specialistu.

TIKSLINIŲ GRUPIŲ SUSITIKIMŲ REZULTATŲ SANTRAUKA

Tikslinės grupės buvo suburtos 5 šalyse (Lenkijoje, Graikijoje, Lietuvoje, Ispanijoje ir Italijoje). Visi partneriai užtikrino labai aukštą esminių diskusijų ir analizės lygį, nes buvo puikiai atrinkti ekspertai ir dalyviai, atstovaujantys visoms svarbioms maisto gamybos grandims ir institucijoms iš žemės ūkio verslo aplinkos bei tikslinių grupių atstovai. Visi su maisto tiekimo grandine susiję klausimai, dėl kurių susitarta bendrame susitikime Poznanėje:

1. Apsirūpinimas maistu ir maisto sauga,
2. Maisto tiekimo grandinių struktūra,
3. Santykiai ir bendravimas maisto gamybos grandinėje,
4. Horizontalioji ir vertikalioji integracija,
5. Maisto produktų atsekamumas,
6. Maisto gamybos tvarumas,
7. Sukčiavimas maisto produktais ir susijusi rizika,
8. Sertifikatų ir kokybės ženklų vaidmuo,
9. Maisto gamybos naujovės - technologijos ir organizavimas

buvo kruopščiai ir nuodugniai išanalizuoti.

Visi partneriai parengė nacionalinę ataskaitą, kurioje aprašė svarbiausius pasiekimus. Iš ataskaitų matyti, kad atrinkti ekspertai ir partnerių atstovai diskusijas vedė labai profesionaliai ir efektyviai, atkreipdami dėmesį į visas detales ir svarbius klausimus, o susitikimų dalyviai dalijosi žiniomis ir patirtimi.

Visa tai leido parengti konkrečias, gerai apgalvotas ir pagrįstas išvadas ir rekomendacijas dėl kompetencijų, kurias būtina stiprinti, kad maisto tiekimo grandinė būtų veiksmingai transformuota į novatoriškesnius ir tvaresnius modelius.

Išanalizavus pateiktas ataskaitas, galima daryti išvadą, kad, nepaisant daugybės žemės ūkio struktūros, gamybos ir tiekimo grandinių skirtumų atskirose šalyse, nepaisant skirtingo maisto gamybos integracijos ir sertifikavimo lygio, susiduriame su tomis pačiomis problemomis ir kliūtimis. Jos kyla dėl to, kad visose šalyse susiduriame su dideliu disbalansu grandinėse (žinoma, ūkininkai jose užima silpniausią vietą) ir sunkumais tinkamai bendradarbiaujant.

Antroji rimta problema - tinkamas ir veiksmingas bendravimas, kuris turėtų padėti kurti abipusį supratimą, pasitikėjimą ir pagarbą. Dėl to turėtų sumažėti disbalansas ir pagerėti bendradarbiavimas. Tai taip pat turėtų padėti išspręsti daugelį problemų ir panaikinti daugelį kliūčių. Ypač jei norime pasiekti savo tikslą - pertvarkyti maisto produktų tiekimo grandinę, pereinant prie novatoriškesnių ir tvaresnių modelių. Visi dalyviai sutiko, kad švietimas, konsultavimas ir sąmoningumo ugdymas atliks lemiamą vaidmenį remiant inovacijas ir kuriant tvaresnę bei atsakingesnę maisto sistemą. Švietimas gali būti įvairių formų, pavyzdžiui, mokymo programos, praktiniai seminarai, internetiniai kursai, ir gali apimti įvairias temas.

BENDRA TIKSLINIŲ GRUPIŲ IR KOMPETENCIJŲ PROFILIO IŠVADA

Svarbiausios problemos yra maisto gamybos grandinių struktūra, kuri yra skirtinga, tačiau labai netolygi, silpni ryšiai ir neveiksminga komunikacija. Būtent šias sritis reikia remti ir keisti.

Šiuolaikinė maisto tiekimo grandinė, kurios modelis yra novatoriškesnis ir tvaresnis, turėtų būti kuo trumpesnė, gerai integruota, gerai subalansuota, gerai komunikuoti naudojant skaitmeninius sprendimus (rinkti, apdoroti ir pateikti patikimus duomenis kiekviename tiekimo grandinės etape), lanksti, sertifikuota, atvira mokslui, rimtai vertinti vartotojus, kurių sąmoningumas ir lūkesčiai auga, o visos grandys turėtų turėti bendrus tikslus.

Maisto sistemų aprašymo išsamumas ir sąveikos jose supratimas yra sėkmingos jų transformacijos į tvarias sistemas pagrindas. Norint išsamiai aprašyti maisto sistemas, reikia didelio tarpdiscipliniškumo ir įtraukti bei atsižvelgti į skirtingus mastelius, pavyzdžiui, nuo vietinio iki pasaulinio.

Sudėtingų maisto sistemų tyrimas gali padėti tiksliai numatyti sistemos pokyčių poveikį ir pasekmes bei suteikti pagrindą atsakingiems ir skaidriems sprendimams priimti.

Maisto sistemų veikla apima pirminę gamybą, perdirbimą, pakavimą, platinimą ir visus maisto vartojimo etapus, taip pat apima įvairias institucijas, technologijas ir praktiką, kurios vykdo šį materialųjį srautą ir daro jam įtaką.

Visos grandys turėtų būti sąmoningos ir atviros naujovėms bei tvariai maisto gamybai, kurioje vyrauja abipusė pagarba, skaidrios sąžiningos taisyklės, vartotojų poreikių ir lūkesčių supratimas, o kiekvienas dalyvis gauna sąžiningas pajamas. Jie turėtų būti informuoti apie naujus maisto produktus ir naujas

vartotojų tendencijas - tai gali būti specifinis sektoriaus įgūdis tiems maisto ir gėrimų specialistams, kurie dirba tam tikruose tiekimo grandinės segmentuose.

Tiek tiekimo grandinės organizavimas (apimantis ir komunikacijos klausimus), tiek technologinė maisto gamybos ir (arba) paskirstymo pusė yra svarbūs. Šių dviejų sričių sąsaja būtų labai svarbi norint iš tikrųjų išnaudoti visus pokyčius, atsirandančius dėl naujų vartotojų tendencijų. Jų sąveika galėtų būti naudinga ir kovojant su klimato kaita.

Reikalingas kompetencijas galima suskirstyti į „kietąsias“ ir „minkštąsias“.

Kietieji įgūdžiai - tai specializuota kompetencija, esminės žinios konkrečioje srityje ar pramonės šakoje, taip pat bet kokie praktiniai įgūdžiai. Juos lengva įvertinti, patikrinti ir išmatuoti. Prie kietųjų įgūdžių priskiriamos, pavyzdžiui, užsienio kalbos žinios, naudojimas „Excel“ programa arba vairuotojo pažymėjimas.

Kita vertus, minkštieji įgūdžiai yra daug sunkiau išmatuojami gebėjimai, susiję su žmogaus asmenybe. Jie dažnai skirstomi į asmenines kompetencijas ir tarpasmeninius įgūdžius.

Abu šie veiksniai yra svarbūs, kai galvojame apie maisto tiekimo grandinės transformaciją, tačiau, galvojant apie visą grandinę, svarbiausias vaidmuo tenka bendradarbiavimui, integracijai ir bendrų tikslų suvokimui. Ypač jei analizuojame gyvulininkystę, kuri susiduria ir kovoja su didžiausiomis problemomis.

Kietosios kompetencijos yra būtinos ir pagrindinės, kiekvienas grandinės dalyvis turi būti savo srities profesionalas. Tačiau tam, kad grandinė būtų moderni ir pasirengusi numatomai transformacijai, būtini minkštieji įgūdžiai, užtikrinantys bendradarbiavimą atitinkamu lygmeniu, bendrų tikslų įgyvendinimą ir bendradarbiavimą siekiant to paties tikslo.

Kalbant apie organizacinius ir komunikacijos klausimus, kompetencijos įvairiuose optimalios grandinės etapuose turėtų būti daugiau ar mažiau vienodos ir daugiausia susijusios su minkštosiomis kompetencijomis, o gamybos ir (arba) paskirstymo lygmenyje technologijos yra skirtingos ir iš esmės yra kietosios kompetencijos.

Veiksmingas ir bendras švietimas turi būti pirmas žingsnis, kad maisto tiekimo grandinėje įvyktų pokyčiai ir transformacija.

Pagrindinės inovacijų tendencijos yra šios:

- ✓ Naujos žinios ir produktai kovai su nutukimu ir senėjimu
- ✓ Dėmesys konkretiems mitybos poreikiams
- ✓ Skonis, malonumas, linksmybės
- ✓ Autentiškumas, kova su klastojimu ir imitacijomis
- ✓ Didelė produktų įvairovė

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

- ✓ Patogumas
- ✓ Produktai už prieinamą kainą ir kokybės santykį
- ✓ Dėmesys konkretiems poreikiams: religiniams / etniniams / etiniams / gamtiniais.
- ✓ Dėmesys aplinkai ir tvarumui
- ✓ Etika (ISA)
- ✓ Nauji verslo modeliai

Ateityje įgyvendinant UPINFOOD darbo plane numatytas mokymo veiklas, dalyviai išskėlė galimybę į mokymo programą įtraukti šias trūkstamas temas:

1. TVARUMAS IR BIOEKONOMIKA

Trūkstami įgūdžiai:

Įgūdis 1: šalutinių produktų ir atliekų bei išteklių apykaitos didinimas

Įgūdis 2: tvarių ir išmaniųjų pakuočių naudojimas

Įgūdis 3: tvarių žaliavų (pvz., dumblių, vabzdžių) naudojimas

Įgūdis 4: Gaminio poveikio aplinkai vertinimo metodikų taikymas

per visą gyvavimo ciklą (LCA).

2. SKAITMENINIMAS

Trūkstami įgūdžiai:

Įgūdis 1: Įmonių sistemų (ERP) naudojimas integruotam tiekimo grandinės operacijų, apskaitos, pirkimų valdymui

Įgūdis 2: e. prekybos platformų aktyvavimas ir valdymas siekiant pagerinti ir parduoti produktus

Įgūdis 3: Didelių duomenų naudojimas rinkos analizei, produktų kūrimui, veiklos efektyvumui

Įgūdis 4: Biotechnologijų, reikalingų žemės ūkio ir agropramonės interesus atitinkančių organizmų inovacijoms kurti ir naudoti, naudojimas, siekiant padidinti žemės ūkio ir maisto produktų pramonės konkurencingumą, atsižvelgiant į aplinkosaugos problemas.

3. VERSLO IR MINKŠTIEJI ĮGŪDŽIAI

Trūkstanti įgūdžiai:

1. atvirumas kitiems, pasitikėjimas,
2. gebėjimas dirbti komandoje,
3. savęs pristatymo įgūdžiai,
4. savo darbo organizavimas, laiko valdymas,
5. komunikabilumas,
6. užmegzti ilgalaikius santykius su klientais ir (arba) partneriais,
7. atvirumas naujovėms, smalsumas, verslo drąsa,
8. atvirumas ir pasirengimas pokyčiams,
9. pasirengimas mokytis,
10. horizontaliosios ir vertikaliosios integracijos pajėgumai,
11. mąstymo lankstumas,
12. kūrybiškumas,
13. veiksmingas sprendimų priėmimas,
14. strateginis mąstymas,
15. motyvuoti kitus,
16. procedūros - informuotumas, žinios ir taikymas,
17. derybiniai įgūdžiai,
18. įveikti stresą,
19. veiksmingai spręsti problemas,
20. informacijos ir naujienų valdymas,
21. procesų ir (arba) projektų valdymas,
22. gebėjimas vertinti, tikrinti ir matuoti sąnaudas ir poveikį,
23. emocinis intelektas,
24. projektinis mąstymas,
25. komandinis darbas,
26. savarankiškas verslumas.

Kitame etape, remdamiesi anksčiau aprašytais išvadomis, sukursime mokymosi kelią - išskirsime pagrindines reikalingas kompetencijas ir suskirstysime jas į mokymosi vienetus, skirtus mūsų tikslinėms grupėms.

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.